

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL
NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEEKENING.

De OOSTPOST verschijnt elke Maandag en Donderdag. De prijs voor des tweeden halven jaargang is f 3.— rec.

Het abonnement geschiedt in eens vooruit voor desen tweeden halven jaargang.

MAANDAG 8 DECEMBER.

PRIJS DER ADVERTENTIE.

De prijs der ADVERTENTIE is f 2.— voor elke TIEN WOORDEN: behalve het zegel.

Advertentien met groote letter betalen dubbeld.

Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

No. 75.

VERANTWOORDELIJKE UITGEVERS E. FUHRI & CO, TE SOERABAYA.

1856.

H. H. Inteekenaren op den Oostpost, die gegene zijn met hun abonnement voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan de ondergeteekenden kennis te geven en hen daarvoor franco de gelden toe te zenden, ten einde geene vertraging in den ontvangst te ondervinden en de uitgevers in staat te stellen de oplage bij tijds te regelen.

De Uitgevers.

E. FUHRI & CO.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

Van den 8den December 1856, No. 97.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Uit 's lands dienst, de gewezen opziener der derde klasse bij de indigo kultuur F. A. C. van der Smitte.

INGETROKKEN:

De magtiging, verleend tot uitreiking eener akte van toelating voor de uitoefening der genees- en heilkundige praktijk te Bojolalie, aan J. G. A. Fabst, gepensioneerd officier van gezondheid der tweede klasse.

SCHUTTERIJEN, ENZ.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit 's lands dienst, de tweede luitenant der prajoorits te Ambal, in de residentie Bagelen, mas ngabehie Soero Sentiko, en de tweede luitenant der prajoorits te Temangong, in de residentie Kadoe, radhen Tisno di Poera.

Bij de Schutterij te Djokjokarta

ONTSLAGEN.

Op zijn verzoek, eervol, de eerste luitenant J. L. J. de Maret.

BENOEMD:

Tot eersten luitenant, de korporaal A. Israël.

Tot tweeden luitenant, de korporaal L. F. W. Marks.

Militair Departement.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den luitenant-kolonel der genie W. A. J. von Krippendorff, en aan den kapitein der infanterie G. M. Verspijck.

EEN GOEDKOOP ONTBIJT.

Ik had reeds meermalen van zekeren Robert Dely hooren spreken. Naar men zeide, was hij een aartspotvogel, die er zijn fort van maakte om ieder die hem in handen viel voor den gek te houden, tot groot genoegen van hen die als eenvoudige toeschouwers buiten het spel bleven, of van zijne schalkenstreken geen overlast hadden. Toen ik zelf voor de eerste maal met dit origineeltje in aanraking kwam, kon ik helaas het deelgenootschap aan zijne verregaande spotbooverij niet ontgaan, en scheelde het weinig, of ik was door hem in geene geringe onaangenaamheid gewikkeld.

Op zekeren dag begaf ik mij naar Richmond. Toen ik daar een koffijhuis binnentrad om een ontbijt te bestellen, viel mijn oog terstond op een persoon, die door zijne grappen het geheele gezelschap scheen te vermaken. Ik weet niet hoe het kwam, maar zoo het scheen trok ik zijne bijzondere aandacht en nadat hij mij eene poos had aangestaard, bood hij mij aan om mij de merkwaardigheden van Richmond te laten zien, en geen half uur daarna of wij waren reeds zoo familijaar als oude bekenden.

Intusschen had ik weldra gelegenheid om deze eer te leeren vervenschen.

— Ik geloof, zoo vervolgde hij na eene korte woordenwisseling, dat wij spoedig vertrouwde vrienden zullen worden. Ik stel u voor om samen een waterpartijtje te maken. Ik heb hier een bootje van mij zelve, waarmede ik u naar Hamptoncourt zal roeijen. Gij houdt mij waarschijnlijk

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 9den December.

Voor de woning van den heer R. W. Reifert te Krambangan.

Op Woensdag den 10den December.

Voor de toko van de heeren B. J. van Eck & Co te Kaliemaas.

Op Donderdag den 11den December.

Voor het sterfhuis van wijlen den heer G. L. Kolmus, te Krambangan.

Soerabaya den 8sten December 1856.

Op den 26 November jl., des namiddags omstreeks 6 ure werd zekere Sarie Troeno, komende van Krian, en wilende gaan naar zijne dessa Tambang in de nabijheid der dessa Tjepoko (district Modjokarto) door eenen tijger naar het bosch gesleept, alwaar den volgenden dag slechts een gedeelte van zijn verscheurd ligchaam is terug gevonden geworden.

— Men leest in de *Jav. Cour.* dd. 8 December jl.

Omtrent de herkomst van de, op het eiland Madeira aangelande, maleijers (zie ons nummer van 29 November jl. onder de „scheepstijdingen“) heeft de consul-generaal der Nederlanden te Rio Janeiro, J. C. Wijlep, onder dagteekening van 15 September 1856, het volgende aan de indische regering medegedeeld:

Toen het Nederlandsche barkschip *Twente*, gezagvoerder A. Coopman, op zijne reis van Rotterdam naar Batavia, den 12den Augustus jl., de hoogte van Madeira had bereikt, werd de Europeasche bemanning door 22 maleische zeelieden, die zich tot hunnen terugtocht naar Oostindië aan boord bevonden, zoo onverwacht met allerlei moordtuig overvallen, dat de equipage, na eenen hevigen tegenstand, voor de overmagt moest wijken en door de boosdoeners beneden werd opgeslooten. De gezagvoerder, de opperstuurman en de derde stuurman ontvingen daarbij zware wonden. Nadat zij de groote boot met allerlei mondbehoefte gevuld, op het dek aan alle kanten brandstoffen aangebragt en het schip in brand gestoken hadden, gingen de maleijers met de boot van boord. Toen de vlammen reeds alle hoop op behoud deden verdwijnen, verscheen aan den gezigteinder het Fransche, van Havre naar Bombay bestemde, schip *Talisman*, gezagvoerder Taubert, koers rigtende naar de *Twente*. Intusschen hadden de ongelukkigen zich met de eenige overgeblevene, reeds met water gevulde, sloep van boord begeven. Door eene sloep van het Fransche schip werden zij naar dien bodem gesleept en aldaar op de menschlievendste wijze behandeld.

Den 13den September kwamen zij in goeden welstand te Rio Janeiro aan, met uitzondering van den opperstuurman Loff, die vier sabelhouwen op het hoofd en vier dolkstecken in het lijf had bekomen, en nog veel aan die wonden leed.

De consul-generaal wendde alles aan om het lot van de ongelukkigen te verzachten, in die pogingen bijzonder ondersteund door de gezagvoerders Stolte en van Loon van de te Rio Janeiro liggende en naar Java bestemde schepen *Constancia Elisabeth* en *Jacobus*.

Volgens informatie van den consul-generaal, waren 16 van de maleijers in der tijd naar Europa overgekomen met het schip *Jannetje*, gezagvoerder Lupke. De overige 6 geloofde men in Europa gekomen te zijn met het schip *Vrijhandel*.

— Men leest in de *Java Bode* dd. 8 December.

— Op den 21sten November ll. ankerde hier ter reede het Nederlandsch barkschip *Graaf van Nassau*, gezagvoerder E. Sanders van Amsterdam, welk schip op 37° 12' Z. B. en 89° 41' O. L. op den 23sten October jl. bijlegende onder stormzeilen, des avonds ten 8½ ure in eene vliegende bui met orkaanvlagen uit het N. ten W. de geheele flect heeft verloren, zijnde eerst de boegspriet en vervolgens de drie masten bij het dek afgebroken. In weerwil dat de romp, door het vreeselijk stampen van het schip, en de lange stuurboordzijde over boord hangende flect, alvorens laatstgenoemde kon worden gekapt, vreeselijk werd geteisterd, is het schip digt gebleven, en het den gezagvoerder en opvarenden mogen gelukken, door buitengewone inspanning en beleid, binnen vier dagen tijds, een doeltreffend noodtuig op te rigten, waarmede genoemd schip, 10 dagen later, op nieuw een zwaren storm heeft doorgestaan en op den 21 November alhier ter reede is geankerd. Met genoegen zien wij uit het procesverbaal van deskundigen, door de bevoegde autoriteit benoemd tot het opnemen der schade van genoemd schip, dat door hen regtmatische lof wordt toegebragt aan de goede zorg en bewaamheid van den gezagvoerder en officieren van genoemd bodem, als in deze met de meeste zeemanschap gehandeld en getoond te hebben, beleid en kennis te bezitten in oogenblikken van gevaar.

— Naar wij uit eene goede bron vernemen, zal, te beginnen met de aanstaande maand Januarij, de zoogenaamde halfmaandelijkse mail weder een aanvang nemen.

— Men leest in de *Sam. Cour.* dd. 5 December.

SAMARANG. — Op den 13den November begaf zich de Javaan Soemodrono, van de dessa Karangdjatie, afdeling Grobogan met een geweer gewapend naar het daar nabijzijnde bosch, alwaar hij eenen tijger ontdekte, die op hem afging. Soemodrono zijne tegenwoordigheid van geest behoudende, schoot op het dier, hetwelk op de plaats dood nederviel.

Hetzelfde geval heeft plaats gehad met den Javaan Ronosentiko van de dessa Roewodjo, dierzelfde afdeling.

voor een originele, en om u de waarheid te zeggen, ben ik een weinig filosoof en een weinig humorist, voornamelijk het laatste. Ik ken geen grooter plezier dan om de goede luf voor het lapje te houden. Mijne vrienden laat ik er echter buiten. Neen, dat zou te gevaarlijk zijn. Vrienden zijn niet altijd in dezelfde luim. Wat zij van daag mooi en aardig vinden, nemen zij morgen wellicht kwalijk. Ik vermijd derhalve mijne potsen in een kleinen kring te maken, en drijf dat spel liever in het groot. Toen ik bijv. gisteren avond hier heen kwam, heb ik onderweg op den hoek van Egham den wegwijzer omgedraaid. Ik wou dat gij gezien hadt, hoe vele mensen ik naar Chelsea gezonden heb, terwijl zij meenden dat zij naar Londen gingen, en hoe menigeen er naar Windsor gestapt is, die naar Egham moest. Sedert de gasverlichting heb ik meer dan eens het geheele kwartier van St. Pancras in de duisternis laten scharrelen, door het verstoppen der pijpen.

Zonder verder bedenken nam ik den voorslag van den lustigen kameraad aan, en daar wij den schoonen dag niet ongebruikt wilden laten voorbijgaan, stapten wij reeds spoedig in het bootje. Zoo dikwijls men Richmond bezoekt, schijnt het fraaijer geworden en bevat het ons telkens beter dan de vorige keer. Ook nu was het landschap mij verrukkender dan ooit, Twickenhams weiden praalden in het frissche groen van haar vrolijken lentedorsch, zelfs mijn nieuwe vriend scheen in stomme bewondering weggezonden, terwijl hij langzaam tegen den stroom oproeide. Weldra echter begonnen wij onzen misslag te gevoelen, dat wij

vergeten hadden om mondvorraad aan boord te nemen. De lucht op het water scherpte onze appetijt, ik verzocht dus aan Doly om bij de eerste kroeg de beste aan te leggen en aan wal te stappen. Hij ried mij dit echter af, met de verzekering dat wij er niets eetbaars vinden zouden.

— Zoo! moeten wij dan geduld hebben tot Hamptoncourt, hernam ik ontevreden.

Op dit oogenblik waren wij juist bij het terras van een schoon buiten verblijf, aan het einde waarvan eene ruime eetzaal lag.

Onder de openstaande vensters stond eene gedekte tafel met uitgezochte spijzen en heerlijke vruchten bezet. Aan deze tafel zat een deftig gezin, dat uit een dikken heer met eene bloeiende gezondheid, zijne even welvarende vrouw en twee allerliefste jonge meisjes bestond. Ofschoon het graasveld tusschen het huis en de rivier ongeveer 60 passen breed was, trokken wij reeds terstond hunne op merkzaamheid, zoowel als zij de onze.

— Ach! riep ik uit, dat is hier eene temptatie van den booze en eene foltering als die van Tantalus.

— Geen nood, lieve vrind, antwoordde Doly, gij bedriegt u wel zeer. Een paar mooie meisjes, goeden wijn een keurig ontbijt en goed gezelschap zijn toch waarlijk wel zaken daar men iets aan wagen kan. Wat wedt gij dat wij binnen een half uur daar ginder aan tafel zitten?

— Gij kent dus die mensen?

— Volstrekt niet; maar wat doet er dat toe? Daar weet ik wel raad op; ik heb mijn plan reeds klaar, en

— Zeker S. uit Bussem zag zich voor eenige dagen zeer in het nauw gebragt over de voldoening van gelden voor een op zijnen last gebouwd huis, aangezien die som door hem niet kon betaald worden. S. zocht zijn troost in eene onbekrompen hoeveelheid Schiedammer, sonderde zich af en hing zich op. Eenige oogenblikken later vond men den wanhopigen huisenbouwer in zwevendend toestand, sneed hem af en bragt hem niet zonder veel moeite tot het leven terug. S. nog altijd bedwelmd, was zeer verwonderd zich zelf niet in eene andere wereld weer te vinden en zij die hem het leven hadden gered, moesten hem in het eerst met kracht van woorden betuigen, dat hij werkelijk niet dood was.

— Op de voormalige stads-stratenmakerswerf te Amsterdam had deser dagen eene eenvoudige, maar belangrijke plegtigheid plaats. Er werd namelijk de eerste steen gelegd voor de meel- en broodfabriek, tot wier oprigting zich daar onder de bescherming der *Vereeniging voor Volkslijt*, eene maatschappij gevormd heeft. Nadat de architect, de heer J. H. Leliman, de aanwezige commissarissen en belangstellenden welkom had geheeten, legde de jonge heer Emanuel Orobio de Castro den eersten steen, waarna de heer mr. J. A. van Eijk, het woord opvallende, de hoop uitdrukte, dat deze eerste broodfabriek tot een modelinrigting nog strekken voor het verkrijgen van meel en brood, zoo deugzaam en voortreffelijk, als de vorderingen der wetenschap dit in staat zijn te leveren.

— Een Amsterdamsch horologiemaker, wiens naam ons nog niet gemeld is, heeft, zoo verzekert men ons, aan de directie van den Rijnspoorweg een voorstel gedaan, om het model van eene brug te leveren, die binnen eene minuut kan geopend en gesloten worden, en op eene wijze, dat de locomotief zelf de brug sluit, van welken kant die ook mogt aankomen, en dat die niet uit de rails kan geraken. Ook beveelt die brug zich aan door mindere kostbaarheid, waartegen echter de uitvinder eene vergoeding ten zijnen faveure verlangt, wanneer zijn plan de goedkeuring der directie mogt verwerven.

— In den deser dagen uitgekomen jaargang van het *Staatskundig Jaarboekje*, voor 1856, vindt men nopens de geregelijke statistiek betreffende Sardinië het volgende:

Volgens de staatsregeling van 1848 gaat alle regtspleging van den Koning uit. Hij kan genade verleenen en de straf wijzigen. De regters kunnen echter niet worden afgezet, nadat zij een zekeren tijd hunne betrekking hebben waargenomen.

In het wetboek van 1838 was de pijnbank in sommige gevallen behouden en waren groote onbillikheden tegen Protestanten en Joden opgenomen. Sedert de omwenteling van 1848 heeft daarin eene groote verandering plaats gevonden. Thans worden de geestelijken, ook in weêrwil van hunnen geweldigen tegenstand, door den burgerlijken regter gevonnd.

De bevolking der gevangenissen en tuchthuizen in Sardinië was den 1 Jan. 1855:

In de huizen van verzekering op het vasteland, 5,184, op het eiland, 1402. In de strafgevangenissen, volwassen mannen, 1819; jongelingen 311, vrouwen 202; te zamen 8868.

Voor onderstand, vervoer, huisvesting en bewaking was op de begroting voor Binnenlandsche Zaken eene som van 3,483,000 lire aangewezen.

Als een ongunstig verschijnsel moet men het beschouwen, dat het getal gevangenen in de huizen van bewaring in twee jaren zoo aanzienlijk is vermeerderd. In 1853 was het slechts 4,259.

In vergelijking met ons land, mogen wij den toestand van Sardinië op dit punt ongunstig noemen. Op den 31 Dec. 1853 bedroeg de bevolking van onze gevangenissen 4,206, waarvan 2,325 in de strafgevangenissen, 1,206 in de huizen van verzekering, 509 in die van arrest en 166 in die van bewaring. Het groote verschil in de verhouding tusschen de huizen van verzekering en strafgevangenissen is waarschijnlijk toe te schrijven aan eene verschillende klassen-verdeeling der gevangenen.

Merkwaardig is het te zien, dat de cholera van 1854 zich in de gewone gevangenen zoo weinig heeft verspreid, zelfs in de steden, die door die ziekte het meeste werden geteisterd; terwijl er in de penitentiële gevangenis te Oneglia 49 menschen aan bezweken, was er in de gewone van Genua bijna geen slagtoffer gevallen.

— De *Quarterly Review* van Junij 11. behelet eenige belangrijke bijzonderheden aangaande de tegenwoordige inrigting der politie in Londen. Het getal der manschappen is thans 5734 (allen inbegrepen); die de wacht houden over 400,000 huizen, over negentig vierkanten mijlen grond wandelen, 8000 befaamde dieven bewaken en 40,000 of 50,000 woelzieke personen in toom houden. Het district, waarover de politie verdeeld is, sluit gedeelten van seven graafschappen in en heeft in een omtrek van 90 Engelsche mijlen 700 vierkante mijlen, waarvan 100 bedekt zijn met ons *Babel van steen en kalk*, zegt de *Review*. Er bestaan zeventien afdeelingen, die ieder hare letter en nummer aan den kraag van den rok dragen. Letter a is die van de grootste manschappen, zelfs langer dan de gardes, en houdt wacht op de aanzienlijke gedeelten der stad, in de nabijheid van de Koningin, het Parlement enz. Dikwijls ontkomt men misdadigers onder het politie-leger, en van 1850 tot 1856 werden 1276 man afgedankt, waaronder 86, die wegens misdaad gevonnd werden. Het nut der geheele magt is kortelings zeer vermeerderd door de toepassing van den elektrischen telegraaf, zoodat elk voorval thans in een oogenblik op alle bureaux bekend is; ingeval van oploop kan men binnen twee uren 5000 man bijeenbrengen op eene bepaalde plek, die vijf mijlen in den omtrek van Charing Cross ligt. De city-politie staat onder een afzonderlijk beheer en vereischt uiterst waaksame personen door de vele aantrekkelijkheden, die de drukte der straten aldaar voor de dieven oplevert. Men berekende toch, dat reeds in 1850 ongeveer 68,000 voetgangers en 13,796 rijtuigen, inhoudende 52,000 personen, per dag door Cheapside gingen of reden. Het getal menschen, dat van des morgens tot des namiddags in de City gebragt werd en se weder verliet, werd toen geschat op 400,000 en zal thans wel aanzienlijk vermeerderd zijn.

Er zijn verschillende redenen, waarom men gelooft, dat met de bestaande politiemagt er geene vrees behoeft gevoeld te worden, dat eene zamenscholing van het Londensch gepeupel gevaarlijk worden kan; ongeacht vijftig duizend gevaarlijke personen onder de twee en een half miljoen inwoners zijn, vooral daar de afstand der verschillende wijken geen *esprit de corps* toelaat, zoo als onder de twaalf of dertien duizend matrozen, die, door vereeniging met seven of acht duizend sjouwervlieden, in de wijk der dokken gevaarlijk konden worden.

— De in de jongste Parlements-zitting in Engeland tot stand gebragte wet, volgens welke voor de Engelsche regtbanken een getuigenverhoor kan worden toegelaten in geschillen, burgerlijke en handelszaken betreffende, die bij geregtshoven op het vasteland behandeld worden, is sedert het uiteengaan van het Parlement bereids in het leven getreden. Wordt door eene overheid op het vasteland zulk een getuigenverhoor in Engeland gewenscht, zoo is eene verklaring van den gezant des betreffenden lands te Londen genoegzaam om zulk een verhoor in Groot-Brittannië voortgaat te kunnen doen hebben. Het wordt alsdan naar de Britsche wetgeving gevoerd, en ieder gedagvaarde getuige heeft dezelfde aanspraken op geldelijke schadevergoeding voor tijdverlies, reiskosten enz. als bij andere Engelsche processen.

CALIFORNIE IN 1855.

Het jaar 1855, was voor Californie een zóó gelukkig en winstgevend jaar, als het zeker sedert zijne inlijving in de Unie nog geen beleefd heeft, zoo dat een overzicht daarvan ons melding-waardig toescheen.

De mijnen hebben hare rijke bijdragen tot de goudproductie geleverd; tot bevordering der mijnwerken werd een uitgebreid systeem van waterleidingen aangelegd, die het goudgraven zelfs in den zomer mogelijk maken. In 17 mijn-districten werden 300 kanalen met een vlakke-inhoud van 4593 Eng. mijlen tot een goed einde gebragt en 100 nieuwe aangevangen, om in 1856 afgemaakt te worden. Behalve de goudmijnen zijn ook de kwikmijnen zeer lukratief en staat de waarde van het kwik tot die van het goud als 1:44. De kwikmijn van New-Almaden is de belangrijkste. Men kan gerust zeggen, dat Californie alleen in de behoefte aan kwik kan voorzien, wanneer alle andere mijnen stil staan. Voorts worden ook de kwartsmijnen vijtig bewerkt, waarvoor er nu reeds 59 kwartsmolens bestaan, welke 222,060 ton verwerken, en nog met 15 nieuw gebouwde zullen vermeerderd worden. In alle deze mijnen zijn 120,000 menschen bezig.

De landbouw, die uit gebrek aan arbeiders zeer achteruit was, is met meer volharding en goed succes gedreven geworden, en heeft daardoor de handel zoowel naar het binnen-als buitenland eene aanmerkelijke uitbreiding verkregen. Terwijl vroeger alle levensbehoefden van de atlantische staten, Chili en Europa aangebragt werden, heeft dat land in 1855 niet alleen in zijne eigene behoeften kunnen voorzien, maar ook nog voor eene waarde van 1,200,000 Dollars aan voortbrengselen van den landbouw naar Australië, China en zelfs naar Engeland kunnen uitvoeren. De veefokkerij is belangrijk. Reeds zijn er aanmerkelijke hoeveelheden boter en kaas geproduceert. Er bestaan 84 graan- en 321 zaagmolens.

Door voortgezette kultuurproeven is bewezen, dat het land voor alle graansoorten, welke in noordelijke breedtegraden verbouwd worden geschikt is, en ook voor vruchten, hoewel die anders het best in tropische gewesten tieren. Ook heeft de tabak eenen goeden oogst gegeven welke in kwaliteit met de beste van Cuba gelijk staat. Wilde hennip van uitmuntende eigenschappen wordt er veel gevonden. Wijn van goeden smaak is er 85,000 gallons (1 gallon — 4,5485 Nederl. kan) geproduceert geworden. De vruchtbaarheid van het land zoude nog meer door de landbouw geëxploiteerd worden, bijaldien het gebrek aan goed werkvolk en de hooge arbeidsloonen niet eene zwaar te overwinnen hinderpaal daargestelden.

De populatie is in den loop van 1855 niet in die mate toegenomen, als men zulks wel verwachtte. De vermeerdering beloopt netto 8861 zielen, namelijk 2066 mannen 4704 vrouwen en 2091 kinderen, allen over zee gearriveerd.

De Chinesche bevolking wordt op 40,000 getaxeerd. In 1855 gingen 144 Chinezen meer weg, dan er arriveerden, en schijnt de lust om naar Californie te verhuizen, bij hen aanmerkelijk verminderd te zijn, doordien zij vooral in den laatsten tijd door belastingen en knevelarijen van allerlei aard gedrukt werden.

De toename aan bevolking over land uit de Vereenigde Staten is zeer gering geweest, en blijven deze aankomelingen steeds in de bovenlanden.

De ontdekking van steenkoolmijnen in verschillende districten van het land verdient eene der gewichtigste genoemd te worden, welke in 1855 in Californie gedaan werden. De kolen worden in groote hoeveelheid en van uitmuntende hoedanigheid gevonden. Een ander artikel, dat met der tijd de aandacht voor den uitvoer zal verwekken, is het steenzout, waarvan in St. Quentin en Los Angeles rijke lagen ontkend werden, wier hoedanigheid aan dat van Liverpool gelijkstaat.

Het fabriekwesen neemt zeer toe, want in verschillende deelen van het land werden fabrieken opgericht, welke steeds aan uitbreiding toeneemen. Men telt reeds verscheidene zeep- en zetmeelfabrieken, bierbrouwerijen, luciferfabrieken, brandewijnstookerijen enz., ook is er een begin met kaarsen-fabrikatie gemaakt. Alles draagt er toe bij, om Californie meer en meer op een vast standpunt te plaatsen en onafhankelijk van andere landen met betrekking tot zijne eerste behoeften te doen zijn.

Over de gezondheidstoestand van St. Francisco zijn alle berigten gunstig. Besmettelijke ziekten kwamen in 1855 niet voor. De zuiverheid der lucht en de afwisselende winden, die de oceaan daarheen voert, houden het klimaat steeds in eene gematigde temperatuur. Volgens naauwkeurige statistieke opgaven overleden in St. Francisco slechts 1262 van de 60,000 inwoners.

Californie bezit in ieder opzigt voordeelen, welke geen andere staat der Unie aanbieden kan. Ieder, zoowel de ambachtsman, landbouwer, de koopman, of welke de nijverheid hij ook drijven moge, vindt door volhardenden arbeid en doorzicht zijn goed bestaan verzekert en dikwijls de gelegenheid om zich in weinige jaren een groot fortuin te verwerven.

De willekeurige handhaving der wetten en de heaasf dikwijls voorkomende omkoopbaarheid der regters bij de grootste misdaden heeft bij het betere gedeelte der bevolking dikwijls redenen gegeven tot gegronde ontevredenheid en bittere klagen. Men is echter meer en meer bedacht, om slechts zulke menschen als regters te kiezen, van wier moreel en braaf karakter men overtuigd is.

De ondervinding heeft buitendien geleerd dat, hoe meer familien naar Californie komen, de zedelijke toestand zich steeds verbeterd, en koestert men de hoop, dat na weinige jaren ook daarin eene groote verandering ten voordeele van het land zal plaats grijpen.

ik verzeker u dat het gelukken zal. Hebt gij ook een stuk papier of een leetje in uw zakportefeuille en een potlood? Zoo ja, geef het mij dan. Houdt u maar doodstil, de rest neem ik op mij. Ik verzoek u alleen om mij te laten begaan en geen woord tegen te spreken. Blijf intusschen in de boot, tot ik u roep.

— Maar melieve heer Doly....

— Stil fluisterde Doly, die op dit oogenblik reeds aan wal was gestapt.

Ik bleef min of meer bedremmeld zitten, zonder te weten welke rol mij was opgedragen. Intusschen begon mijn reisgezel het grasveld, beneden het terras, af te stappen van het eene eind tot het andere, telde zijne schreden, en deed alsof hij iets op het leetje teekende. Toen bleef hij staan, hield de hand op de hoogte zijner oogen, als zocht hij een horizon, teekende weder iets op het leetje en begon op nieuw het terrein af te stappen.

— Leg het bootje vast en geef mij den maatstok, riep hij eensklaps op zulk een ernstigen en gebiedenden toon, dat ik zelf niet meer wist hoe ik het had. Ik gehoorzaamde en bragt den stok mede, dien hij terstond in den grond stak.

— Dit zal een beslissend effect maken, fluisterde hij mij in 't oor.

Werkelijk hoorden wij de tafelbel klinken, ten bewijze dat het bedrijf van Doly sensatie verwekt had. Weldra zagen wij een deftig gepoederden hofmeester in een blaauwen rok, wit vest en zwarte broek op ons afkomen, die

door een lakkei in blaauw liverie gevolgd werd. Thans dacht ik niets anders of wij zouden met schande uit het paradijs worden verdreven, waarin wij met zooveel vermetselheid waren ingebroken. Mijn koelbloedige gezelschap verloor echter geen oogenblik zijne bezinning, en ging onverdroten voort met opmeten, noteren en afstappen tot de hofmeester vlak voor hem stond.

— Neemt mij niet kwalijk, heeren, begon deze; maar mylord zou gaarne weten wat gij hier uitvoert. Het is hier geene landingsplaats.

— Denkt gij dat wij voor ons plezier hier zijn? vroeg Doly half grommig. Als ik hier niet ambtshalve wezen moest, zou ik er zeker niet komen. Higgins! riep hij mij toe, plaats den meetstok een eind verder, daar ginds bij dien boom!

Ik gehoorzaamde; ik was zoo verlegen dat ik hem niet durfde togen te spreken, uit vrees dat ik door het raadsel te vroeg op te lossen mij zelven in het nauw zou helpen; want mijn kameraad scheen slim genoeg om er zich af te maken.

— Mijnheer, zei hij tot den hofmeester, maak mijne complimenten aan mylord uw meester en zeg hem dat hij mij niet kwalijk moet nemen als ik hier mijn plicht doe. Ik ben inspecteur bij de nieuwe kanaal-maatschappij van Paddington, die deser dagen concessie bij het parlement heeft aangevraagd en bekomen om een rijk aan te leggen naar het Brentforter bassin, dat dan op dit punt met de Theems zal worden in verband gebragt. Van mijne uitspraak

zal de rigting van het kanaal grootendeels afhangen, en ik zou de vrijheid niet hebben gebruikt om hier te landen, zonder uw heer vooraf kennis te geven en verlof te vragen, als ik niet verplicht was om mijn rapport morgen reeds bij de commissie in te dienen.

— Een kanaal! door het goed van mylord! riep de hofmeester verschrikt.

— Midden door! hernam Doly, terwijl hij zijne woorden met een veelbeteekenden zwaai van zijn arm kracht bijzette, zoodat het geen haarbreed scheelde of hij had het linker oog van den hofmeester geraakt. — Ik ben juist bezig met te overleggen, vervolgde hij een weinig minder scherp, of ik geen middel zou kunnen vinden om dit schoone landgoed zooveel mogelijk te sparen.

— Wel lieve heer, hervatte de hofmeester bedrukt. Het idee alleen zal mevrouw radeloos maken. Zoudt gij niet een oogenblik willen wachten, tot ik er sir Thomas Dod even kennis van geef.

— Wat mij betreft, van harte gaarne; zeg uit mijn naam aan uw heer en meester sir Thomas Dod, dat ik alles doen zal wat in mijn vermogen is om zijn huis te ontsien. Daar de zaak, zooals ik zeg, geheel van mijn verslag afhangt, zal ik natuurlijk, alvorens mijne plannen op te maken, de localiteit naauwkeurig onderzoeken.

— O, ik verzeker u, dat mylord voor uwe inschikkelijkheid hoogst dankbaar zal zijn; — ik kom zoo aanstands terug.

(Wordt vervolgd.)

INGEZONDEN STUKKEN.

Onlangs verscheen in het licht de 3^e aflevering van de *Versameling van Wetten en Besluiten* enz. die niet in het Staatsblad zijn opgenomen van den heer Mr. L. J. A. TOLLENS.

Met terugzigt op het voorkomende onder de INGEZONDEN STUKKEN in den Oostpost no. 37, 44, 51, 53 en 56 van 1856 moet worden opgemerkt dat die 3^e aflevering weder eenige herinmeringen bevat aan reeds vroeger medegedeelde bepalingen.

Dit kan misschien nuttig zijn voor degenen die bij het lezen der 3^e aflevering weder vergeten zijn wat in de 1^e en 2^e is medegedeeld;steller kan zulks echter niet aannemen, want dan zal de inhoud, van de 3^e aflevering evenmin in het geheugen blijven.

Voorts weet men uit die 3^e aflevering (bl. 136) dat voor twaalf jaren geleden, even als alle volgende jaren blaauwe vlaggen ten teken strekten dat de branding bij de monding van de haven te Batavia het in- en uitvaren gevaarlijk maakte.

De mededeeling dier omstandigheid heeft misschien uit een geschiedkundig oogpunt hare nuttige zijde?

Het kan echter voor enkele intekenaren op de *Versameling nuttiger* zijn te weten, dat:

het deel van 23 Mei 1842 no. 2 (bladz. 50) is ingetrokken bij Stbl. 1849 no. 87.
 " " " 6 Oct. " " 1 (" 53) " vervallen door Stbl. 1856 no. 21 art. 7 § a. en b.
 " " " 22 Nov. " " 1 (" 54) " aangenomen geheel is vervallen door een besluit van December 1851 gemaakte regeling.
 " " " 12 Feb. 1843, 3 (" 62) is opgenomen in Stbl. 1845 no. 9 § 323.
 " " " 23 Dec. " " 9 (" 91) " vervallen door Stbl. 1845 no. 27.
 " " " 23 Mei 1845 " 33 (" 143) zakelijk is opgenomen in Stbl. 1854 no. 99.
 " " " 5 April 1846 " 34 (" 166) is opgenomen in Stbl. 1847 no. 34.
 " " " 11 Aug. " " 3 (" 188) " vervallen door Stbl. 1852 no. 4 a en Stbl. 1853 no. 50.
 " " " 15 Oct. " " 3 (" 190) zakelijk is opgenomen in Stbl. 1853 no. 37.
 " " " 5 Id. 1847 " 2 (" 207) is opgenomen in Stbl. 1848 no. 7 § 448, nader geamplieerd bij Stbl. 1852 no. 28 § 539.

BATAVIA, den 25sten November 1856. L.

ADVERTENTIE.

VENDUTIE

Op Donderdag den 11den December.

Bij wijlen G. L. KOLMUS te Krambangan, van MEUBELAIRE GOEDEREN, waaronder een prachtige PIANO, voorts BLOEMPOTTEN en VRUCHTBOOMEN. (734)

VENDUTIE

Op Woensdag den 11den December.

Voor de toko van B. J. VAN ECK & Co aan de Kaliemaas van het Nederlandsch Indisch schoenerschip EMILIE, met deszelfs completen Inventaris gemeten 21 lasten en liggende in de monding van de rivier. (716)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 12den December,

Door GEBR. KOCKEN.

Ten huize van Mevr. de wed. GEUKEN, van dierzelfer NETTEN INBOEDEL. (742)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 17den December.

Voor de toko van MARTENS & Co van diverse TOKO- en COMMISSIE GOEDEREN als:

Hang-en Staande Lampen, Tricots, Chineesche zijde Jaconetten, Mousseline, Sokken, Kousen, Handschoenen, Stellen Bladwerk, Roode Wijnen en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht. (726)

VENDUTIE.

Op Woensdag den 17den dezer,

Zal te SIDAYOE publiek worden verkocht, een ERF met het daarop staande STEENEN MET PANNEN GEDEKT HUIS gelegen aldaar, toebehoorende aan wijlen NGABEIJ NOTTO DIEDJO, en leven ondercollecteur van SIDAYOE.

GRISSEE, De Beroederaarster in gemelden boedel, 2 December 1856. RADEN AYOE PANGERANG (718) ARDJO ADIE NEGORO.

VENDUTIE.

Op Donderdag den 18den December d. s.

Zullen te GRISSEE, publiek worden verkocht de onervolgende perceelen toebehoorende aan nu wijlen den Chinees TJOA BINGKIA, als:

Een gedeelte erf met de daarop staande twee steenen met pannen gedekte pedakken, gelegen in de Chineesche kamp alhier, en

Een stuk erf met het daarop staande steenen met pannen gedekt huis en bijgebouwen, gelegen alhier, in de kampong Karang Kiring.

GRISSEE, De agenten der Soerabayasche Boedelkamer. 18 November 1856. J. C. SCHOONHEID, D. W. VAN HUTTEN. (639)

VENDUTIE.

Op den 29sten December aanstaande.

Zal door den ondergeteekende alhier op publieke vendutie worden verkocht het huis thans bewoond door den heer J. R. W. CLAASEN, toebehoorende aan Mevrouw de weduwe VON BULOW.

PASEROEAN, W. MAJOR qq. 3 December 1856. (731)

VERTREK VAN SCHEPEN.

DE STOOMBOT PALEMBANG.

Kapitein H. J. ROSEBOOM, vertrekt naar Batavia via Samarang op Dingsdag den 9den dezer. Adres bij (729)

SOERABAYA, 4 DEC. 1856. W. CORES DE VRIES.

HET STOONSCHIP AMBON.

Kapitein NEIJTS, vertrekt naar Batavia via Samarang na aankomst uit de Moluccos vermoedelijk op den 10den dezer. Adres bij (730)

SOERABAYA, 4 DEC. 1856. W. CORES DE VRIES.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend en bijzonder doelmatig ingerigt Nederlandsch schip LOUISE PRINCES DER NEDERLANDEN, kapt. D. FLORIJS.

Het schip voert eenen geëxamineerden doctor en zal tegen het einde dezer maand direct van hier vertrekken.

Voor nadere informatie gelieve men zich te vervoegen tot

(735)

De Agenten, RUYL CRAMER & CO.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Biedt zich door deszelfs zeer doelmatige inrigtingen en het voeren van eenen geëxamineerden scheepsdoctor bijzonder aan het Nederl. schip CONSTANTIA, kapt. VONCK,

hetzelve zal in het begin van Januarij direkt van hier vertrekken. Nadere informatie te bekomen, bij

(745)

De Agenten, RUYL CRAMER & CO.

Iemand, Hollander van geboorte, eerstdaags buiten betrekking gerakende, wenschte tegen primo of medio Januarij e. k. alhier, als klerk geplaatst te worden. Adres L. A. Z. aan het bureau van dit blad. (743)

Iemand bekend met de levende talen, alsmede niet onkundig in de administratie zag zich gaarne hier of elders in een of andere betrekking geplaatst. Reflecteerenden gelieven zich te adresseeren bij de Uitgevers van den Oostpost. (740)

De ondergeteekende heeft bij deze de eer, Soerabayasch geachte ingezetenen kennis te geven, dat hij zich alhier heeft gevestigd, en neemt tevens de vrijheid zich aan te bevelen tot het geven van MUZIEK-ONDERWIJS

op de Fiano, de Viool en in de Zangkunst.

(744)

H. POOLMAN. Hotel Montoft.

Degenen welke van het liefhebberij-tooneel Oefening baart kunst nog iets te vorderen hebben, worden beleefdelijk verzocht daarvan vóór den 12den dezer opgave te doen aan

(714)

Den Sekretaris des tooneels, J. G. GRAUSS.

LIEFHEBBERIJ-TOONEEL:

Oefening baart Kunst.

VOORSTELLING.

op Vrijdag, den 12 November 1856.

SIEGFRIED VAN HOHENWART.

TOONEELSPEL IN VIJF BEDRIJVEN.

De prijzen en het bespreken der plaatsen als vroeger. In de zaal mag niet worden gerookt. Aanvang ten half acht ure.

Namens de Directie.

De Secretaris,

J. G. GRAUSS.

(715)

DRAPER'S INKSTAND, de beste inktkoker om de inkt voor verdikking te vrijwaren à f 8.— Bij MARTENS & Co. (724)

BILLE VAN DEN DUNGEN, biedt zich aan tot het geven van onderwijs in de HOLLANDSCHE, FRANSCHE, ENGELSCHEN en HOOGDUITSCHEN taal. (739)

KANTOOR-BOEKEN

uit de gunstigst bekende fabrieken in FRANKRYK, met koper beslag van alle soorten en prijzen van af f 15 tot f 45.—

(737)

Bij E. FUHRI & CO.

BIJ MARTENS & CO.

VOORHANDEN.

GROOTBOEKEN, JOURNALEN, KASBOEKEN, REKENING COURANT BOEKEN met KOPER BESLAG van f 27 f 26 f 25 f 27. KANTOOR-ALMANAKKEN voor 1857 met vijf kleuren.

ONOPGEPLAKT à f 1.—

OPGEPLAKT " 2.—

ZAK ALMANAKKEN voor 1857 à f 2.—

Een fraai assortiment KINDERPRENT-BOEKJES. Bijzonder best POSTPAPIER in 4° en 8° PAPIER met ENVELOPPES. (721)

BESTE ENGELSCH SCHRIJFINKT.

Van N. A. BROWN te Londen.

à f 20.— per 25 flesschen.

(736)

Bij E. FUHRI & CO.

SAMARANGSCHE BESCHUIT.

(741)

Bij LEDEBOER & CO.

FIJNE STALEN PENNEN

Van BLANZY, POURE & Cie.

Bij 10 gros à f 1,50, bij 25 gros à f 1,25, bij 100 gros à f 1.— per gros.

(738)

Bij E. FUHRI & CO.

OP NIEUW ONTVANGEN.

Fraaije Geborduurde Mantilles, Sorties de Bal, bijzonder Fraaije Coiffures, Nieuwe Parijsche linten, en zeer fraaije modewaren.

(725)

Bij MARTENS & Co.

ECHTE PEPEERMUNT.

(733)

Bij LEDEBOER & CO.

ZWARTE GEDAMASCEERDE en EFFEN ZIJDE, SATIJN voor VESTEN, fraai KINDER SPEELGOED waaronder Engelsche GLOBES en GEKLEURDE POPPEN.

(712)

Bij F. KIEL.

